

Proč je svatý Florián patronem hasičů?

V neděli 4. května slavil svůj svátek svatý Florián - patron všech hasičů. Podle kalendáře sice má tento den jmeniny Květoslav, ovšem základem jeho jména je právě latinské „florianus“ - latinsky „kvetoucí, rozkošný.“

Již ve středověku lidé považovali sv. Floriána za ochránce před nebezpečím ohně (snad pro jeho násilnou smrt ve vodě), lidé věří také v jeho ochranu před bouří, velkou vodou či suchem. Traduje se, že modlitby směřované ke sv. Floriánovi již zachránily nejméně život a nemalý majetek. Sv. Florián je nejčastěji zpodobňován jako římský voják s přilbou, mečem a korouhví vylévající z vědra vodu na hořící dům popř. chrám.

Zejména na venkově pak sv. Florián představoval častý námět pro nejrůznější sošky, plastiky či malby, které měly chránit dům a jeho obyvatele před neštěstím. V minulosti bylo během svátku sv. Floriána dokonce zapovězeno rozdělovat oheň a nosit vodu, aby v usedlosti nedošlo k nehodě.

Vedle hasičů považují sv. Floriána za svého patrona také kominíci, zedníci, sládci, kováři, hrnčíři a mnoho dalších profesí majících co do činění s ohněm.

Pro zajímavost lze uvést lidovou pranostiku spojenou se jménem sv. Floriána: „Je-li na den sv. Floriána silný vítr, bude toho roku mnoho ohňů. Svatý Florián si může ještě nasadit sněhový klobouk.“

Od mučnické smrti tohoto křesťanského světce již uplynulo více než 1700 let. Dle dostupných pramenů muž jménem Florián

(latinsky Florianus) sloužil na konci 3. a na počátku 4. století n.l. ve vojsku a následně v administrativní správě Římské říše na území dnešního Rakouska. Již od mládí byl vychováván v křesťanské víře, což tehdy ještě v pohanské říši přinášelo značná rizika.

Poznal to i Florián, který byl po přijetí protikřesťanských opatření císaře Diokleciána (284-305) nucen opustit státní služby. Jako přesvědčený křesťan nesouhlasil s postupem státní moci potlačující křesťanskou víru a pokusil se pomoci několika svým souvěrcům, kteří byli vězněni.

Byl přitom dopaden a strašlivým způsobem potrestán. Po krutém mučení, během něhož opakovaně odmítl zapřít svou víru, byl Florián utopen v řece Enns (v dnešním Rakousku). Podle legendy Floriánovo tělo následně zachránila a tajně pohřbila křesťanka Valerie. Florián se za svou neochvějnou křesťanskou víru dočkal odměny alespoň posmrtně, když byl pro svou mučednickou smrt prohlášen za svatého. Nad jeho hrobem pak v 6. století vznikl prastarý klášter St. Florian, který byl svědkem mnoha pohnutých historických událostí.

A proč se vlastně Florián stal patronem hasičů? Byl usmrcen vodou, která je protikladem ohně a používá se k hašení. Proto se Florián stal hlavním patronem proti nebezpečí ohně. Floriánovo „hasičství“ je také možné vyložit jako hašení požáru lidské zloby a nenávisti.